

Bilderbeilagen

In: Štědroň, Bohumír. *Zur Genesis von Leoš Janáčeks Oper Jenufa*. Vyd. 1.
Brno: Universita J.E. Purkyně, 1968, pp.

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/120191>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

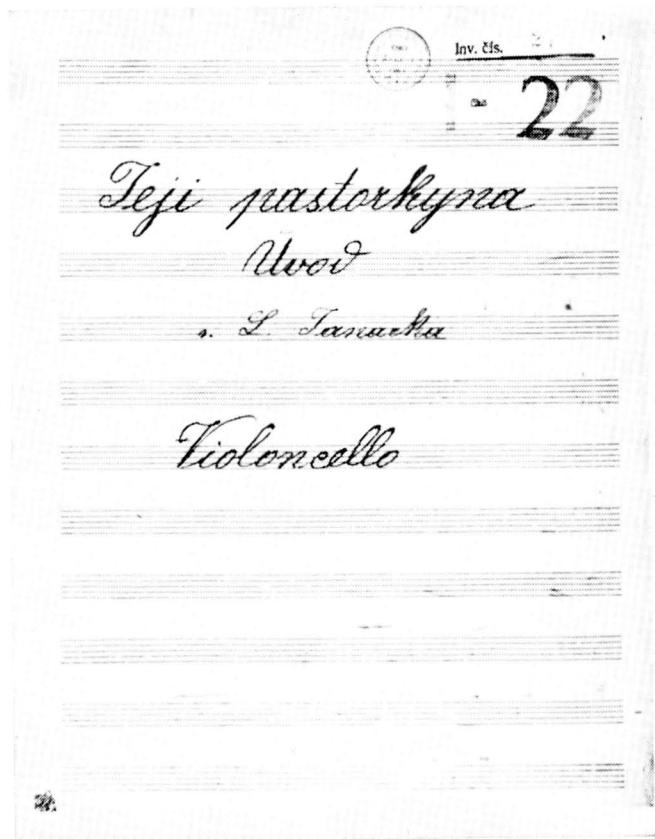
Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

B I L D E R B E I L A G E N

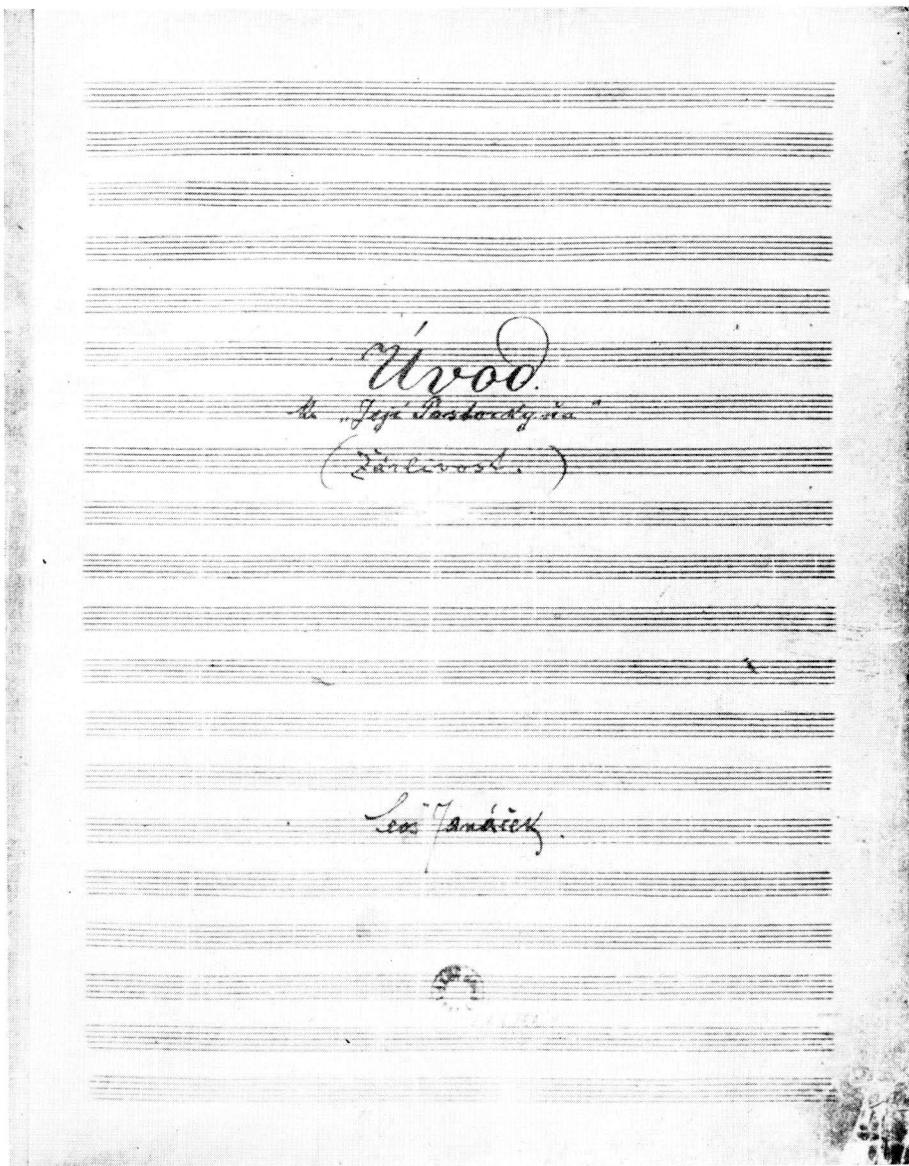

1. Titelseite von Janáčeks Männerchor Der Eifersüchtige

2. Letzte Seite von Janáčeks Manuskript des Männerchors Der Eifersüchtige
(mit dem Datum 14. 5. 1888)

3. Titelblatt von Janáčeks Einleitung (Einleitung zu Jenufa-Eifersucht) auf der Abschrift der Violoncello-Stimme aus dem Jahre 1904

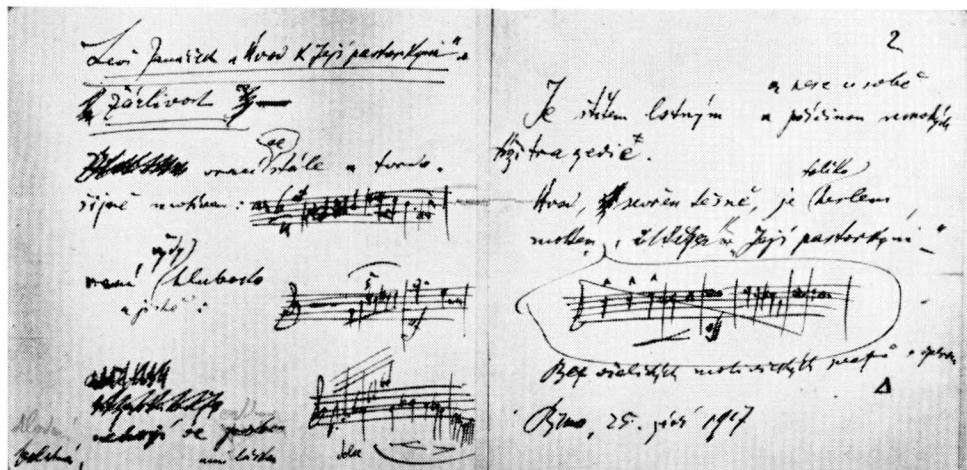

4. Titelblatt von Janáčeks Einleitung zu Jenufa-Eifersucht

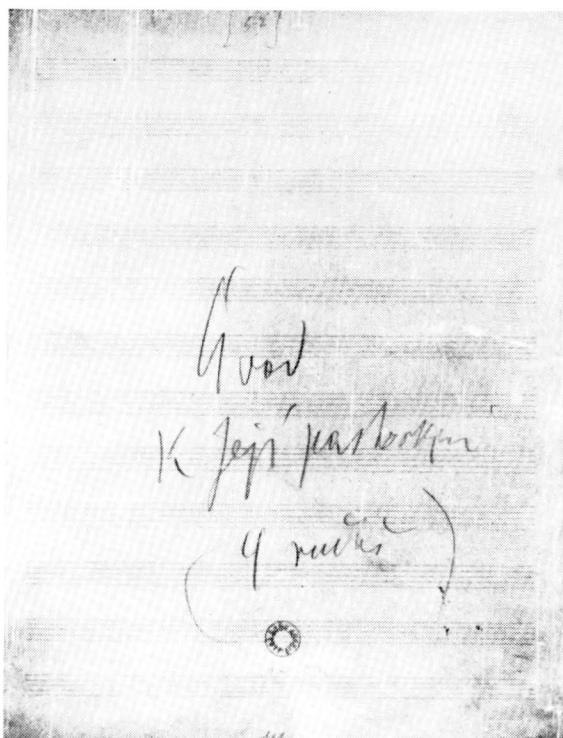
Allegro

$\text{d} = 120$

A handwritten musical score for orchestra and choir. The score consists of ten staves. From top to bottom, the instruments are: Flauti (Flutes), Oboe, Englischhorn (English Horn), Klarinet. (Clarinet), Bass Clar., Tügölli (Tügölli), Corni (Horns), Trombi (Trombones), Tuba, Timpani (Timpani), Harfen (Harp), Flöte 1. (Flute 1), Flöte 2. (Flute 2), Viola, Cello, and Bass (Double Bass). The score is in common time, with a key signature of one sharp. The tempo is marked as Allegro. The dynamic level is generally forte (f). There are several rehearsal marks (1, 2, 3) and some specific performance instructions like "mit Widerstand" (with resistance) and "ca. 100 Schläge" (approx. 100 strikes).

6. Janáčeks Handschrift des Programms der Einleitung zu Jenufa-Eifersucht vom 25. September 1917

7. Titelblatt von Janáčeks Einleitung zu Jenufa-Eifersucht für Klavier (vierhändig)

Prima.

52

2.

Allegro.

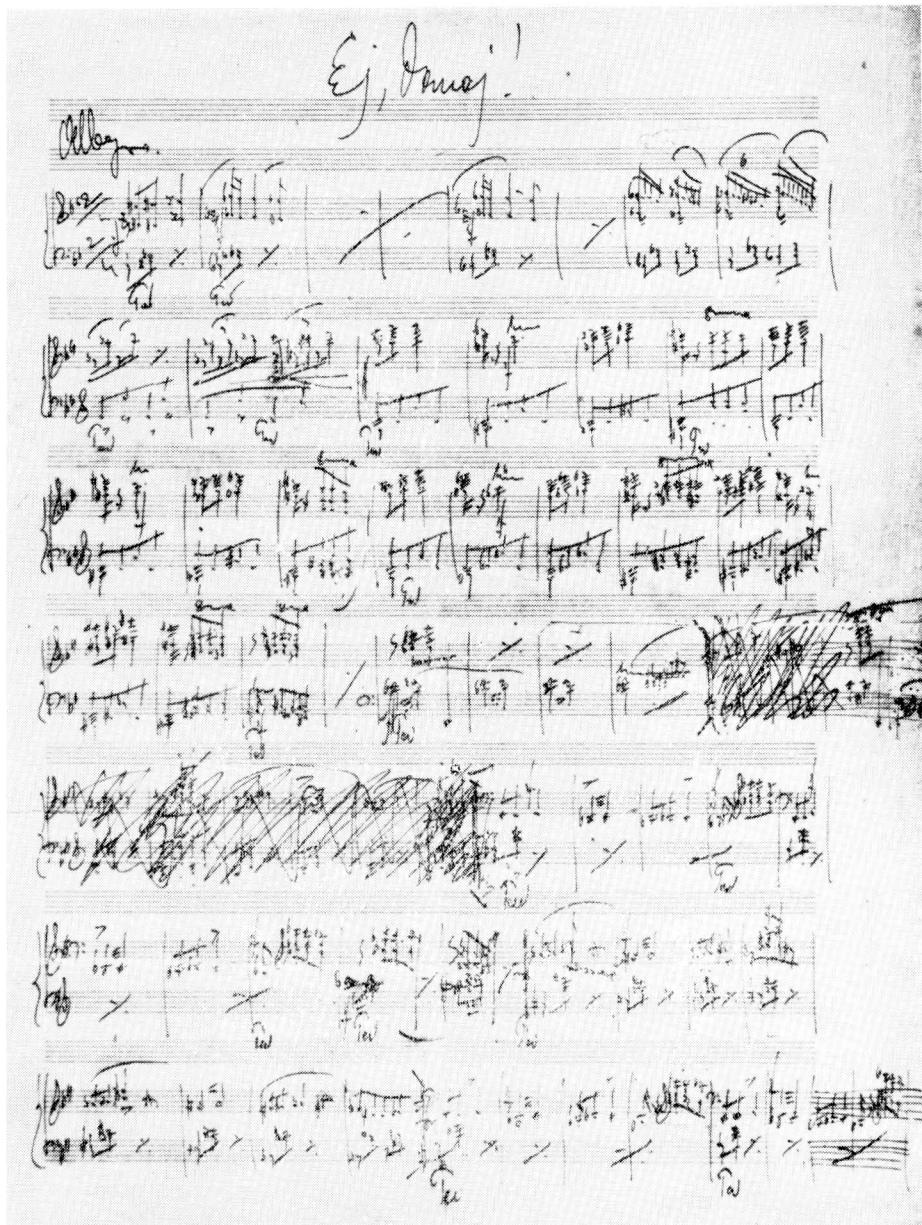
A handwritten musical score for 'Prima' in Allegro tempo. The score consists of ten staves of music, each with a unique key signature and time signature. The first staff starts with a key of $\text{F} \# \text{ C}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The second staff begins with a key of $\text{D} \# \text{ A}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The third staff starts with a key of $\text{C} \# \text{ G}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The fourth staff begins with a key of $\text{B} \# \text{ F} \# \text{ D}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The fifth staff starts with a key of $\text{A} \# \text{ E} \# \text{ C}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The sixth staff begins with a key of $\text{G} \# \text{ D} \# \text{ B}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The seventh staff starts with a key of $\text{F} \# \text{ C} \# \text{ A}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The eighth staff begins with a key of $\text{E} \# \text{ B} \# \text{ G}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The ninth staff starts with a key of $\text{D} \# \text{ A} \# \text{ F}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The tenth staff begins with a key of $\text{C} \# \text{ G} \# \text{ E}$ and a time of $\frac{2}{4}$. The score includes various dynamic markings such as f , p , $p\#$, and $p\#\#$. The vocal line features several slurs and grace notes. A section of the score is labeled 'meno mosso' with a bracket under the vocal line. The score concludes with a final measure ending with a double bar line and repeat dots.

Allegro.

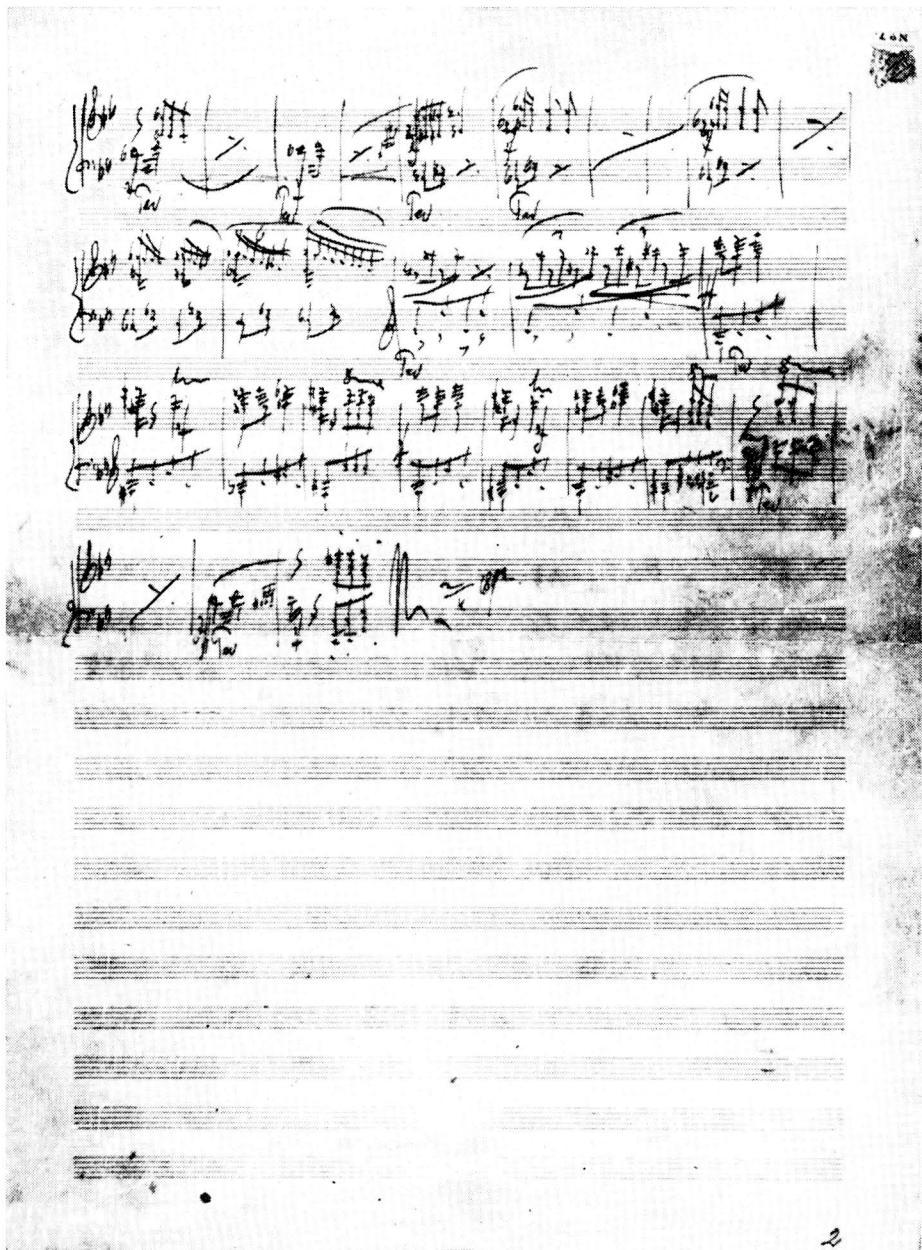
Secondo

This is a handwritten musical score for 'Secondo' in 'Allegro' tempo. The score consists of ten staves of music, likely for a string quartet or similar ensemble. The first two staves show the beginning of the piece with various rhythmic patterns and dynamics. Staff 3 begins with a forte dynamic (f) and includes a bassoon part. Staff 4 features a bassoon solo with a dynamic of ff. Staff 5 contains a section labeled 'omnes magis'. Staff 6 shows a bassoon part with a dynamic of ff. Staff 7 includes a bassoon solo with a dynamic of ff. Staff 8 features a bassoon part with a dynamic of ff. Staff 9 includes a bassoon solo with a dynamic of ff. Staff 10 concludes with a bassoon solo and a dynamic of ff.

9. Secundo aus derselben Komposition

10. Janáčeks Klavierskizze des Volkstanzes Ei, danaj aus dem Jahre 1892
(Autograph in den Janáček-Sammlungen des Mährischen Museums in Brünn)

11. Janáčeks Klavierskizze des Volkstanzes Ej, danaj aus dem Jahre 1892
(Autograph in den Janáček-Sammlungen des Mährischen Museums in Brünn)

Allegro.

Piccolo

Hautu II

Choe II

Clarinette II

~~Trompete II~~

Saxophones II

Bassoon II

Trombone I

Saxophones II

Drum II

Saxophones II

Saxophones II

Saxophones II

Saxophones II

Saxophones II

Tuba

Tuba

Tuba

Bassoon III

Bassoon

Bassoon

Bassoon

Violin I

Violin II

Cello

Basso

Tenuto

12. Erste Seite der Partiturabschrift von Janáčeks gemischtem Chor mit Orchesterbegleitung Zelené sem sela

13. Gabriela Preissová (1862–1946), deren Schauspiel Ihre Ziehtochter L. Janáček zum Libretto seiner Oper Jenufa umarbeitete.

Jená/a. Laco — duša moja — (překonána) pojď! Veil teprve mne k tobě dovedla laska — ne taková — co očim~~u~~me k Števovi poutala, ale ta větší, pro celý život, co sám Pánbáh je s ní spokojen. Co jen to všecko ještě přetrváme, stanu se tvojí věrnou ženou a az pládu věl mezi lidí a bar k tomu soudu, tvoje ruka musí moji věst. Tu budu vědět k posle: Já nejsem bidná — můj muž stojí při mně!

Opona spadne.

11/1895

11/1902

11/1903
wz

18/1903

bratří tyčen
brožečkovské
zde žijí
moji utoky
olgy.

Ukání česko.

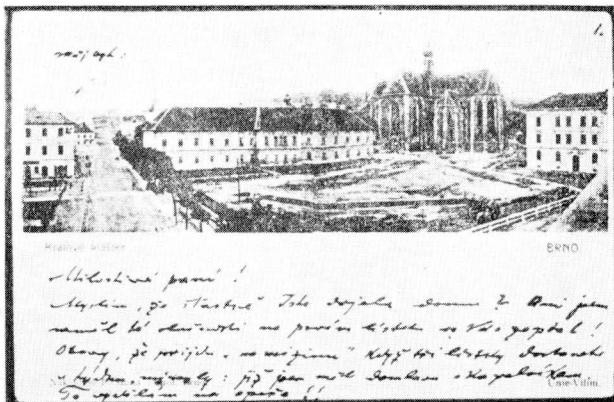
15. Die einzige aufbewahrte Skizze von Janáčeks Oper Jenufa

16. Das Haus auf dem Klosterplatz Nr. 1 (dem heutigen Mendelplatz), wo L. Janáček mit seiner Familie im zweiten Stock vom 2. August 1882 bis 1. Juli 1910 wohnte. Janáčeks Tochter Olga wurde hier geboren (1882) und ist hier auch im Jahre 1903 gestorben. Ebenso der Sohn Vladimír (1888–1890). In diesem Hause schuf Janáček seine Oper Jenufa (1894–1903)

17. Olga Janáčková (1882–1903)

18. Augustinerkloster und Kirche in Alt-Brünn (rechts); links am Rand das zweistöckige Haus, wo Janáček mit seiner Familie wohnte und Jenufa komponierte

Poslední slova a výrazy
moji ubohé Olgy.

Těžká na pochování

1)

člověc já nechci umírat já chci žít!

2)

člověc já jsem živ a žít volím!

3.)

To jsem se vracela, když jsem se vracela

4.)

člověc já nechci umírat já chci žít!

5.)

To jsem se vracela, když jsem se vracela

6.)

To jsem se vracela, když jsem se vracela

(opakovat až do rozpoznání)

Po inzerátích:

4.) "To jsme se nachodili na
promenadě!"

5.)

(člověc) měl by si toho napovídат -
a některé také klapsy

(o 2 hov. 24. 1903)

Já: Ty jsi ta myslenská! nejde nini!

6.) Ona se stále žádala: "To aby tě
měl rád!"

19. Sprechmelodien, die Janáček vor dem Tode seiner Tochter Olga notierte, mit der Überschrift: Die letzten Worte und Seufzer meiner unglücklichen Olga

NÁRODNÍ DIVADLO V BRNĚ.

ŘIDITEL: ALOIS STANĚK-DOUBRAVSKÝ.

Ve čtvrtek, dne 21. ledna 1904. Hra mimo předplatenci.

POPRVÉ.

Její pastorkyně

Moravské hudební drama o 3 jednáních. Na slova Gabriely Preissové složil Leoš Janáček.

Kapelník C. M. Hradík.

Reziser Josef Mařík.

OSOBY:

Janáček: Divadlo v Brně, ředitel Alois Staněk-Doubravský.
Ludvík: Alois Staněk-Doubravský.
Karel: František Černý.
Rudolf: Karel Černý.
Klára: Anna Černá.
Milada: Anna Černá.
Vlasta: Anna Černá.
Vojtěch: František Černý.
Vlado: František Černý.
Vlastimil: František Černý.
Vlastimil: František Černý.

Vlasta: Anna Černá.
Vlado: František Černý.
Vlastimil: František Černý.
Vlastimil: František Černý.

Rudolf: Karel Černý.
Vlasta: Anna Černá.
Vlado: František Černý.
Vlastimil: František Černý.

Rudolf: Karel Černý.
Vlasta: Anna Černá.
Vlado: František Černý.
Vlastimil: František Černý.

Divadlo v Brně, ředitel Alois Staněk-Doubravský. Hra mimo předplatenci za jedno jednání 10 K. za dvě rady 20 K.

Zacátek o 7. hodině.

Po II. jednání delší přestávka

Konec po půl 10. hodině

V pátek dne 22. ledna 1904.

78. hra v předplatenci
II. radech

TOSKA.

Ceny míst operní s národním kolkiem:

Sedadla: Lze přesné 10-10 K. lze zdati 808 K. lze zdati sedadlo 304 K. krovka 244 K. sedadlo I. radly v prvních čtyřech radách 202 K. v ostatních radách 162 K. sedadlo II. radly 162 K. sedadlo na balkonu v I. radě 177 K. ostatní ladvy po 82 K. sedadlo na galérii v I. radě 102 K. ostatní ladvy po 62 K.

Místa k záhlavi: v prozoru 62 K. studenticky a ročníky listek 42 K. na balkoně 32 K. na galerii 22 K.

Divadelní pokladna otevřena jest denně od 9. hod. dopoledne do půl 1. hod. odpoledne a od 6. hod. večer,
v neděli a ve svátek pred odpoleđstia predstaveniem od půl 3. hod. odpoledne.

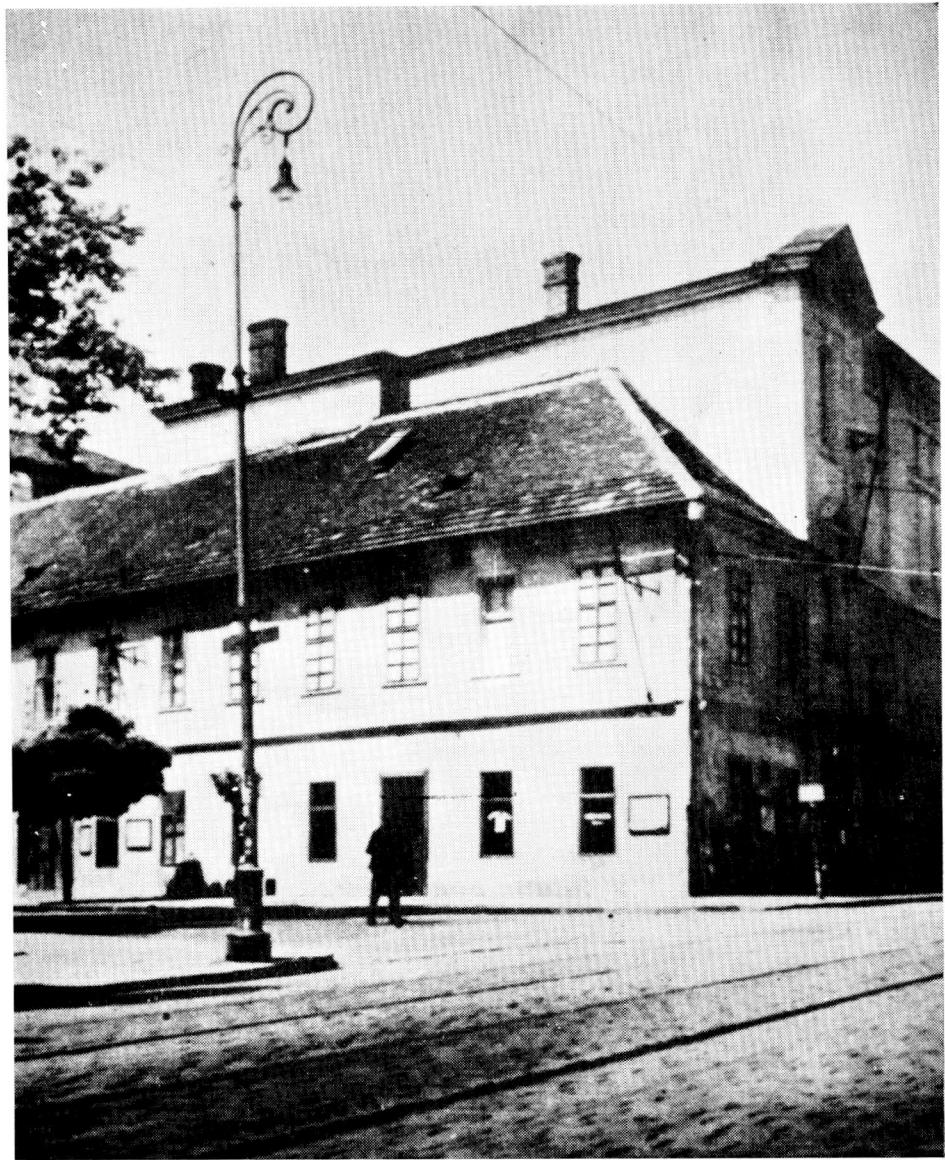
Divadlo v Brně, ředitel Alois Staněk-Doubravský.

21. Cyril Methoděj Hrazdira (1868–1926), der erste Dirigent der Oper Jenufa
(21. Jänner 1904 in Brünn)

22. Leopolda Hanusová-Svobodová (1875–1941), die erste Küsterin in der Oper Jenufa am 21. Jänner 1904 in Brünn

23. Das einstige Nationaltheater in Brünn (das alte Theater in der Eichhornstraße), wo Janáčeks Jenufa zum erstenmal aufgeführt wurde

delic. *peni - se shi - rab.* *penize sbr - rab!*

aspreciva
Ver - na pole si vodí - na!

Moderato

ji an byz - hli - kri - vy a páně, pány u -

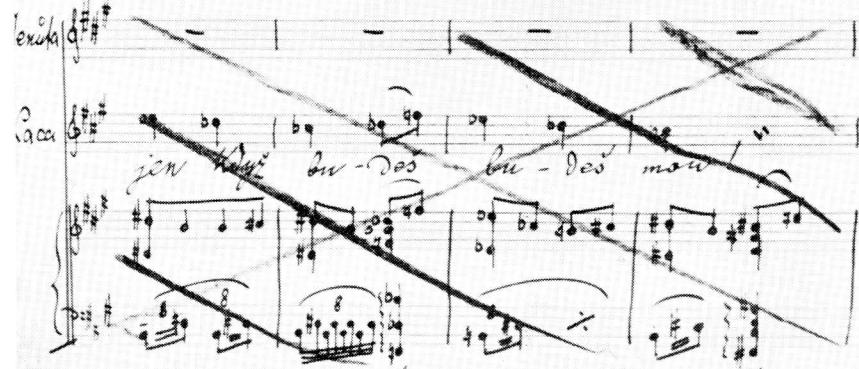
rosly - *ee oem po - ném louži -*

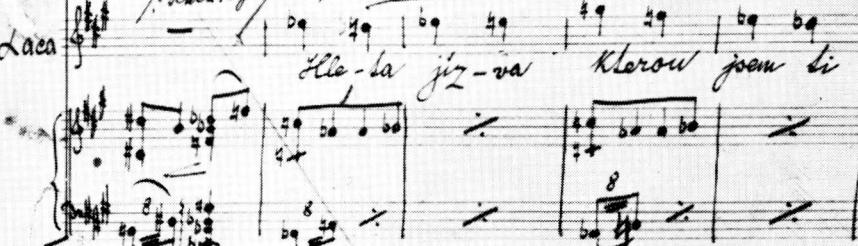
24. Gesang der Küsterin aus der Jenufa-Urfassung (1. Akt: Auch er hatte goldenes Haar)

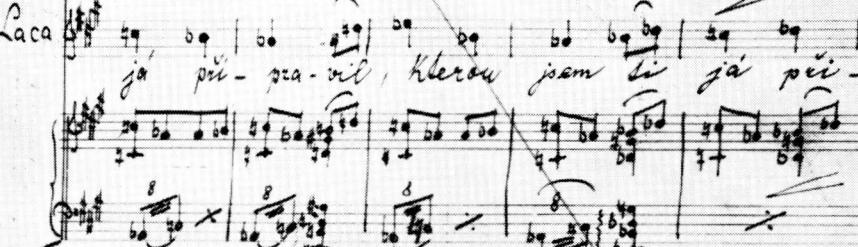
la.
w nell se po- pr ve
nicko
o- ze - nil', *a - gi' ga udo - ce*
ind - ia ?
Malha mi zago - va - ly

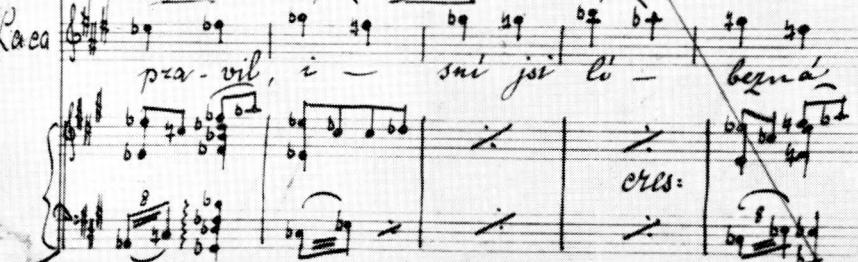
~~Chillog~~ 26

Jenùfa $\frac{2}{4}$ zu Moderato

Semifata
1. schwätzige Postwesen a politi' na tosi'
 Laca
Hla-sa jiz-va klerow jsem ti

 Semifata
 Laca
já pri-pra-vil, klerow jsem ti já pri-

 Semifata
 Laca
pri-vil, i - sní jsi ló - beginá
cres.

Tejí pastorkyně

Opera

ve třech jednáních

Slavná Gabriela Preissová, hudebního insituta.

Pednání I.

*Podvečer. Osamělý pohorský mlýn. Vpravo
před domovním slavěním sešík z dřevě-
ných sloupů. Přáníka, Křoviny, několik
poházených dřív, o zadu shrouha.*

Partitura.

28. Titelblatt der autorisierten Abschrift von Janáčeks Jenufa-Partitur
(Archiv der Universal Edition in Wien)

29. Ende des zweiten Aktes der Oper Jenufa mit Janáčeks Anmerkung: Opraveno
10. 1. 1907. L. J. — Korrigiert 10. 1. 1907. L. J. (Autorisierte Abschrift der Jenufa-
Partitur im Archiv der Universal Edition in Wien)

30. Marie Calma-Veselá (1881–1966), tschechische Schriftstellerin und Sängerin

Rami. II
 211111 1 1 1 1 1 1 1 | 1 1 | 1 1 1 1 1 1 1
~~2 2 2 2 2 2~~ 1 1 1 1 1 1 1 | 1 1 |
 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 | 1 1 |
 Itle je to prívna Jenka.
 II. taktu v galu
 star.

Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.

Mimo uzer 56. taktu 1/4 - 80.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.

Vokal
 Simfer
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.

Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.

Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.

Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.
 Hájek chará föntlap magyanty Zdeno.

31. Aus der Bleistiftskizze, die Kovařovic zu Janáčeks Jenufa anlegte (rechts oben die Anmerkung: K zbláznění stále opakuje — Irrsinnig zahlreiche Wiederholungen)

32. Gabriela Horvátová (1877–1967) als Küsterin in Jenufa 1916

33. Das Nationaltheater in Prag (Lichtbild aus dem Jahre 1899), wo Janáčeks Jenufa am 26. Mai 1916 aufgeführt wurde

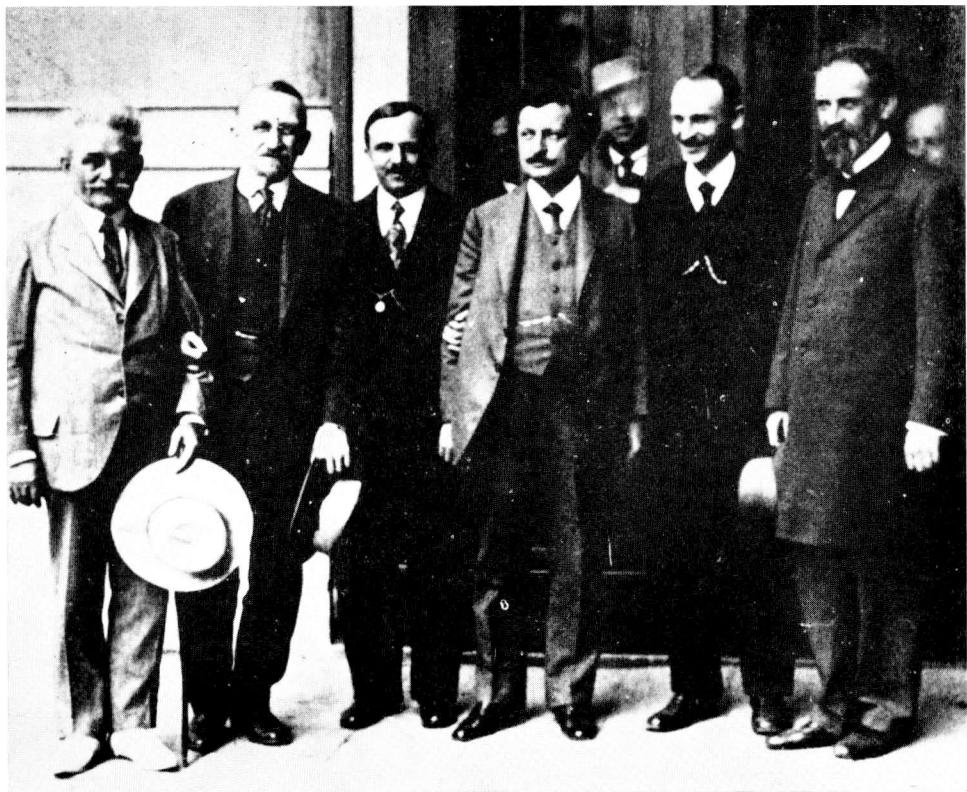

34. Karel Kovařovic (1862–1920), Dirigent der Prager Premiere von Janáčeks Oper Jenufa (26. 5. 1916)

Meister Jenufa
in Verehrung Max Brod

35. Dr. Max Brod (geb. 1884), der auf Josef Suks Anregung die Oper Jenufa kennenernte und um das Werk des Meisters große Verdienste erwarb

36. Der Besuch des Orchesters des Prager Nationaltheaters in Brünn im Frühjahr 1917. Karel Kovařovic mit seinen Freunden in Brünn. Von links: L. Janáček, K. Kovařovic, F. Svěntý, J. Buchtele, J. Kunc, Fr. Mareš

Ant. Dvořák: Symfonie pro velký orchestr (č. 2, D-moll). Opus 70.

Dvořáková dle vydání druhá symfonie D-moll (op. 70) je v chronologickém postupu vlastně šestou. Složena byla roku 1884 a provedena poprvé řízením skladatelovým dne 22. dubna 1885 v Londýně.

Leoš Janáček: Úvod k „Její pastorkyni“. Žárlivosť —

— vrací se stále a tvrdošíjně motivem

raní výdy hluboko a jistě:

žárlivosť hladová, bolestná, nehojí se ani
oddanou láskou:

Je šířtem lsným a nese v sobě tří tragickou.

Úvod, sevřen těsně, je takto heslem, mottem k „Její pastorkyni“, — bez všelikých motivických svazů s operou.

Josef Suk: Scherzo fantastique. Op. 25.

Sukovo „Scherzo fantastique“ náleží k malému počtu českých skledeb orchestrálních, jež proklesly si cestu na cizí knihkupecký trh. Sotva složeno, vydáno bylo firmou Breitkopf & Härtel v Lipsku, čímž otevřely se mu dvěře všech koncertních síní starého a nového světa. (Nejhorlivější zasadil se o ně Felix Weingartner.) Název vysvětluje zde vše. Je to groteskní rej davu v masky zahaleného a s nimi své vlastní „já“ si zaměňujícího. Neschází ani Mefistofeles, zpívající divnou diabolickou serenadu. V komplikovaných rytmech a rozpuštělých harmoniích posmívá se druh druhu Scherzo ironico

Bedřich Smetana: „Pražský karneval“.

Torso „Pražského karnevalu“ je posledním rukopisem Bedřicha Smetany. Při prvním provedení (2. března 1884 řízením Morice Angera) již bylo cííiti, že velký mistr v duševním obestření nebyl s to, aby byl zde udržel kontinutu myšlenek. Přátelé Smetanovi vzpírali se výdy, aby podruhé veřejně bylo provedeno técto 126 taktů, jež nemohou mít v tvorbě mistrově přirozeně hlubšího významu leč toho, jaký pieta přikládá labutímu zpěvu. Ke koncertnímu přednesu způsobilým učiněn byl tento fragment teprve přepracováním Kovařovicovým, (roku 1907) namnoze dostí radikálním. Kovařovic málo měnil na smyčcové části, ale z chromatické figurace její vyvodil harmonickou kostru

38. Janáčeks Arbeitszimmer im Gartenhaus hinter der alten Organistenschule

Buděte mi druhem i v dalších
pracích; vždyť vás vždy mistří
jsou Vám vděční.

Váš Leoš Janáček

Praha, 14. června, 1916

39. Leoš Janáček in der Zeit der Erstaufführung der Oper Jenufa im Nationaltheater in Prag (Aus dem Privateigentum von Dr. Josef Kovařovic, dem Sohn des Dirigenten). Der Text unter der Photographic: Buděte mi druhem i v dalších pracích; vždyť větší mistří jsou Vám vděční. Váš Leoš Janáček. Praha 14. června 1916 — Mögen Sie auch der Gefährte meiner weiteren Arbeiten sein; größere Meister sind Ihnen ja zu Dank verpflichtet. Ihr Leoš Janáček. Prag, 14. Juni 1916)

